

Kapitel XX.

Skriftlig Behandling af Sager ved Landsretterne i første Instans.

Udkastet har ligesom det tidligere Forslag (jfr. dettes 6te Afsnit, Kapitel III) givet Retten Beføjelse til at anordne skriftlig Behandling af Sager, der ere saa udviklede, at de ikke egne sig til mundtlig Behandling. Henset til den Myndighed, Retten har til i Klarhedens og Overskuelighedens Interesse at udstykke og ordne den mundtlige Procedure, kan det dog ventes, at man her ligesom andet Steds, hvor mundtlig Procedure anvendes, kun rent undtagelsesvis vil ty til den Udvej at lade en Sag udgaa til skriftlig Behandling.

De for denne Behandlingsmaade her givne Regler adskille sig fra det tidligere Forslags Regler dels ved saadanne Afvigelser, der ere Konsekvenser af de i den almindelige Landsretsprocedure gjorte Forandringer (Beviskendelsens Afskaffelse etc.), men dernæst ogsaa derved, at Skriftligheden her er gennemført fuldt ud, medens det tidligere Forslag bibeholdt en Bevisførelse umiddelbart for den dømmende Ret med dertil hørende mundtlig Slutningsforhandling. Det ses nemlig ikke rettere, end at man ikke kan være sikker paa at opnaa den Lettelse og Hjælp til behørig Indtrængen i Sagen, som den skriftlige Procedure skal yde; medmindre ogsaa Bevisførelsen og Fremstillingen af dennes Resultat forelægges i skriftlig Form. Vel vil det kunne forekomme, at Bevisførelsen kun angaar en enkelt, særskilt og let overskuelig Del af Sagen, men det kan lige saa vel hændes, at det, der gør Sagen udviklet, staar i nøje Forbindelse med lange og udviklede Vidneforklaringer, som det er vanskeligt at fastholde i deres Enkeltheder, naar man ikke har dem for sig i skriftlig Form. Derhos vilde det efter det tidligere Forslags Ordning kunne ske, at Retten, der først skal afsige Dom efter at have læst den skriftlige Procedure, imidlertid havde glemt den mundtlige Bevisførelse.

Kapitel XXI.

Anke til Højesteret.

Om de Grunde, der have ført til, at man har forladt det tidligere Forslags begrænsede Appel og bibeholdt den i nugældende Ret hjemlede Adgang til en hele

Sagen omfattende Appel til Højesteret, er der oven for ved de alm. Bemærkninger til 3die Afsnit gjort Rede. Denne Hovedændring har nødvendigvis maattet medføre en gennemgribende Omarbejdelse af det tidligere Forslags Regler om Anke til Højesteret (3die Afsnit, Kapitel I).

Om den Højesteretsprocedure, som nærværende Udkast anordner, kan i Almindelighed siges, at den saavel i sine Hovedtræk som i mange Enkeltheder svarer til Proceduren ved Landsret.

Dette staar i naturlig Forbindelse med, at ogsaa Højesteretsproceduren skal være mundtlig; at den derhos i det Omfang, som Højesteret i hver enkelt Sag bestemmer (§ 149, jfr. §§ 185 og 193), skal bygges paa Umiddelbarhedsprincippet, samt at der er indrømmet Parterne en noget større Adgang til at fremkomme med ny Paastande, Anbringender og Beviser for Højesteret, end der aabnes dem i nugældende Ret.

Paa den anden Side fremkaldes Afvigelser fra Landsretsproceduren derved, at Højesteretssagens Hovedgrundlag er givet i Landsretsdommen, og at Højesteret har Prøvelsen af, om Landsretsbehandlingen har været formelt og reelt behørig, fremdeles derved, at der paa visse Punkter kan være Grund til at opretholde de nugældende Regler for Højesteret, lige som man med Hensyn til mange Enkeltheder stiltiende kan henholde sig til den for Tiden ved Højesteret fulgte Praksis, og endelig derved, at Højesterets Karakter af øverste Domstol gør det naturligt i flere Henseender at indrømme den en friere Stilling, end der kan indrømmes den enkelte Landsret.

Som de væsentligste Afvigelser fra Landsretsproceduren kunne følgende mærkes:

1) For saa vidt kun Apellanten ønsker Dommen forandret, kan hele Skriftforberedelsen i Reglen indskrænkes til Ankestævningen. Ønsker ogsaa Modparten Dommen forandret, eller har han Formalitetsindsigelser mod Ankesagen, maa han fremlægge en skriftlig Angivelse af sine Ankegrunde eller Formalitetsindsigelser samt af sin Paastand. Videre behøves ikke, da Parterne alt kende hinandens Stilling, og Retten i Landsretsdommen har et skriftligt Grundlag til Orientering. Kun, hvor Højesteret tillader Fremsættelse af ny Paastande eller Anbringender, bliver der Spørgsmaal om en yderligere Skriftforberedelse, og denne foregaar da efter de samme Regler, som gælde ved Landsretten.

2) Udebliver Indstævnte, medens Apellanten møder, udgaa Sagen til skriftlig Behandling. Denne Regel svarer til, hvad